

Toukokuun orkidea

Tolumnia Shannon Elisabeth

Alkuperä

Tolumniat luettiin ennen *Oncidium*-sukuun, josta ne on erotettu omaksi noin 35 lajia käsittäväksi suvukseen. Luonnonlajit kasvavat Karibianmeren saaristossa, ja monien niiden kasvualue rajoittuu vain yhteen saareen. Useimmat nykyaikaisten hybridien risteyttämisessä käytetyt lajit ovat kotoisin lämpimästä tai väli-ilmastosta, missä ne kasvavat matalilla oksilla epifyyteinä, alttiina kirkaalle auringonvalolle ja tuulelle. Ilman kosteus on korkea, ja runsas kaste ja päivittäiset sadekuurot antavat lisäkosteutta. Tuuli kuitenkin kuivaa aina kasvualustan nopeasti, joten kasvit eivät ole jatkuvasti märkiä.

Kuvaus

Tolumniat ovat pienikokoisia ja harvoin edes 20 cm korkeita. Varsimukuloita niillä ei ole lainkaan tai ne ovat erittäin pienet. Useat lajit muodostavat uusia versoja lyhyin välimatkoin, joten kasvutapakin on hyvin tiivis. *Tolumnia* Shannon Elisabethin lehdet ovat paksut ja poikkileikkaukseltaan V-kirjaimen muotoiset, nuorena vastakkaintaituneet ja asettuneet viuhkamaisesti. Oman kasvini pisin lehti on kymmensenttinen. Kukat muodostuvat keväällä 30–45 cm pitkään kukkavanaan, joka saattaa vanhemmilla kasveilla haarautua. Joillakin lajeilla on lyhyet ja tiheet kukinnot. Kukinto on hyvin näyttävä suhteessa kasvin pieneen kokoon. Kasvi saattaa jatkaa kukintaa samasta kukkavanasta ensimmäisten kukkien kuihduttuakin, joten kukkavanaa ei kannata katkaista.

Kasvatus

Tolumnia-hybridit sopeutuvat monenlaisiin kasvatustapoihin. Niitä voi kasvatata lasikossa tai ikkunalla, ruukussa tai kaarnalle kiinnitettynä. Kasvi tarvitsee paljon valoa ja hyvän ilmanvaihdon. Kasvualustan tulee olla hyvin läpäisevä ja se saa kuivua täysin kastelujen välillä, joten ruukunkin kannattaa olla mahdollisimman pieni, ettei kosteus jää turhaan seisomaan. Jos kasvi näyttää viihtyvän, mutta ei kuki, syynä on usein valon puute.

Hankin kasvini syksyllä 2007 ja istutin sen 5 cm ruukkuun, jossa on kasvualustana muutama kaarnanpala ja rahkasammalta. Ruukku on jäätelöpikarissa, jossa on tukena koristekiviä ja pohjalla aina vähän vettä antamassa juurille kosteutta, kuitenkin niin ettei ruukku ole kosketuksissa seisovaan veteen. Kastelen *Tolumnia*ani miedolla lannoiteliuksella silloin tällöin kevästä syksyyn. Kasvi on olohuoneessa parvekkeen varjostamalla länsi-ikkunalla. Lisävaloa annan sille loisteputkella.

Kasvini alkoi kasvattaa kukkavanaa keskellä pimeintä talvea, ja aloitti ensimmäisen kukintansa helmikuussa. 30 cm pitkään kukkavanaan aukesi neljä kukkaa, joista kaksi oli auki vielä yli kuukauden kuluttua aukeamisestaan. Kukat ovat läpimitaltaan noin kolme senttimetriä, ja kimmentävät kauniisti päivänvalossa. Tuoksua niissä ei ole. Kukkavana on vanhimmassa ja suurimmassa versossa, joten jos kasvi jatkaa kukoistustaan, voinen odottaa useampaakin kukkavanaa uusien versojen valmistuttua!

Teksti ja kuvat Sanni Ranta-aho

